

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapal 1 óra 1 K.

Meghívó.

Szerdán este a ker. szoc. szervezetek estélyt tartanak a rajzteremben, amelyen Székely János központi kiküldött és Fröhvirth Mátyás fognak beszédet tartani.

Az érdekesnek ígérkező előadásokra valamennyien jelenjünk meg.

Kell-e nekünk kath. sajtó.

(Nó) A sajtó ma nagy hatalom. Kezében van nemcsak egyesek állása, kenyere, becsülete, de az egész társadalmi élete, alakulása; sőt a nemzetek sorsát is ez a nagy hatalom intézi. Ma az emberek szinte lázas izgathatósággal éheznek a betűket, melyek az ujságokban vannak s letagadhatatlan az a tény, hogy az ujság átalakítja az olvasója lelkét, gondolkozását, befolyásolja meggyőződését, uralkodik a modern ember minden idegén.

Nagy hatalom tehát a sajtó tényleg s a valóságban is, és éppen azért nem mindegy ma már az, hogy milyen ujságot olvasunk.

Sajnos azonban, hogy ma a szabad sajtó világában még kath. körünk is rosszalással s hideg elbánással fogadják a kath. mozgalmak sajtóakcióját. A vallás kérdése miatt félnek a politikai és társadalmi forrongástól pedig eszükbe juthatna, amit egy ízben Apponyi mondott nagyon találóan: „Hitünk bátor bevallása, valásunk bátor gyakorlása, — bármily felekezeten éljünk is — nem is bonthatja meg a jó viszonyt az egy haza gyermekei közt; ellenkezőleg belevisz olyan erkölcsi erőket melyek jóvendő nagyságának nélkülözhetetlen tényezőivé lesznek.”

Lehet-e tehát, sőt kell-e a vallás motivumát a politika és társadalmi élet kereteibe belevinni, van-e létjogosultsága a kimondottan keresztény kath. sajtóakciónak?

Van! Ugy a politikai, mint a társadalmi és családi életben elsősorban a vallás, az istenséggel való vi-

szony motivumai vezérlik az embert. Ez jut kifejezésre az ember — még modern ember — cselekedeteiben is, bármennyire tiltakozzék egyébként ellene.

Van létjoga a kimondottan kath. sajtóakciónak, mert hisz kell, hogy az egy fedél alatt lakó emberek, az egy Krisztus testnek tagjai a mások jogainak megsértése nélkül, de a magukénak megvédésével a naponkint megjelenő írott betűs eszmék kapcsán által ápolhassák az együvé tartozás érzését, s merítsenek erőket az életküzdelmeiben a kitartásra.

Van létjoga a kath. sajtóakciónak akkor, mikor ez tényleg nagy hatalommá lett, hogy hasonló fegyverrel védje jogait a támadásokkal szemben.

Van létjoga a kath. sajtónak főleg a szép Magyarországon, hol ma e nagy hatalom nagyobb részt idegenek, sőt ellenségek kezében van, kik nemcsak vastag tudatlanságból, de sokszor kétségbeejtő rossz akaratból visszaélnék a sajtó hatalmával a valást — hazát s társadalmat felforgató eszmék propagálására. Ma a Magyarországon megjelenő ujságok 90 százaléka nemcsak keresztényellenes akár nyíltan, akár titokban, de határozottan és kimondottan minden pozitív vallásellenes. S ha ezek létjogosultságát elismerjük, akkor van létjoga a keresztény eszmék szócsövének is. Sőt!

S ha azt tapasztaljuk, hogy keresztény, s peccialisan kath. szellemű lapjaink nem vehetik fel a versenyt forgalom és technika tekintetében a keresztényellenes ujságokkal, ha tétlenül

kell tününk a keresztény Magyarországon hogy keresztény ellenes ujságok naponkint gyalázzanak keresztény hitünkben; ha azt kell tapasztálnunk, hogy a család és társadalom élete egyre elviselhetetlenebbé lesz a rossz ujságok hatása alatt, akkor piruljon és szégyelje magát minden kath. férfi és család, mert az ő gyávasága teremti e helyzetet mert saját filléreivel vásárolja maga és családja számára a mérget, mert saját maga ássa meg boldogsága és existenciája sirját.

Ha minden keresztény s speciálisan minden kath. férfi és család asztalát keresztény szellemű lap foglalná le, ha filléreit ily törekvések támogatására fordítaná, volna versenyképes kath. sajtó organomunk, volna egészséges családi s társadalmi életünk.

De lehet-e erről beszélni a keresztény (?) Magyarországon?, hol ma még szégyen kath. ujságot olvasni.

Rajtatok áll kath. férfiak és családok, hogy ez dicsőséggé legyen.

Ne olvassatok csak kath. ujságot!!

„A fölvilágosodás“-kora.

(V. Gyula.) Az emberiség fele sorsával elégedetlen,

A szegényebb osztály zugolódik, a vagyonosab unatkozik.

Szóval nyugtalan és szomorú az egész világ. — Mintha valami titkos seb volna a szivekben, amely folyton izgat, folyton gyötör és az egész világot beteggé, buskomorrá teszi.

Szaporodnak a bügtények és az öngyilkosságok. — Népesednek a börtönök és tébolydák.

Az egész nem boldog, de a nagy tömeg is szenved s valami zibbasztó nyugtalanság észlelhető mindenütt, amely ma még lappang, de már háborog és csak a kedvező atkalmat várja a kitörésre.

Az ifjuság elpuhult, s mivel korán megízlelte az életet, mindent korán megvet.

A családi élet szentélye sem tiszta többé. — Hallatlan fényűzés lépett a régi megelégedés és házias egyszerűség helyébe.

Nem látunk egyebet, mint a hiúságnak örült versengését, szemkápráztató fényűzést, külön divatot, vagyonomesztő öltözékeket, csillogó ékszereket, s a társadalom legalsóbb rétegeiben is elharapódzott játékszenvedélyt, amelyek adósságokba döntik a családokat, és éhező gyermekek szájából veszik ki a kenyeret.

Mintha az egész világ elkábult volna. Mindenki csak újabb élvezeteket keres s mivel ehhez gazdagság kell, a pénzvágy győztri az egész társadalmat.

A pénz ad rangot, tekintélyt méltóságot, s megnyitja az utat az élvezetekhez, a gyönyörhöz. — A pénz a mai társadalom szemében az élet végcélja.

Azt fogják egyesek bizonyára mondani, hogy egy kissé sötét képet festek. Jó megengedem!

De viszont annyi bizonyos, hogy ez az anyagi és érzéki irányzat nem ismer többé eszményeket.

Ez az a kor, mely egy-egy szeszélyét, melynek örömei alig tartanak pár percig kész kockára tenni a tisztességet és a becsületet.

Ez az a kor, melynek szerencsétlen iránya annyira elhatalmasodott, hogy még a művészi és irodalmi termékekben is vezető szerepe van. — Mai nap csak az az érdekes, ami izgat.

Alig találunk egy-egy felkapott festményt, ami eté ártatlan leányainkat odaállíthatnók, mielőtt nem tanítottuk meg őket arra, hogy hogyan kell elnempirulni.

Vagy nézzük meg a kor könyveit, s mind arra fog tanítani, hogy milyen állatt az ember. — Igen, hisz az újabb szépirodalomból ugyszólván kivessz a becsületes nő típusa.

Korunk olyan, mint az a vén fűzfa a patak partján, amelynek belseje korhadt csak kérge él, amely még a nedv keringést közvetíti ugyan, mert minden évben leveleket hajt, de már a viharral, dacolni nem tud többé. Messziről tekintve, büszkén áll, lép közel hozzá, széles üreg tátong törzsökén, amelyben nincs más, csak pudva és üresség.

Ime a „fölvilágosodás” mivé tette az emberiséget.

Eldobta a katolicizmus felemelő, magasztos eszményeit, hogy helyébe az anyagi gyönyörök lealázó bölcsészetét hirdesse.

Lerombolta e század a tiszta erkölcsiség oltárait, hogy helyébe a testiség bálványait állítsa.

S ime most vonaglik a vérben, a sárban. — Olyan mint az a világtalan lázas

beteg, aki tapogatva keresi felhevült agyának álomképeit.

HIREK

Szerda
augusztus
6.

Róm. kath. Kajetán
Protestáns Kajetán
Gör. k. Anna, Olim.
Nap két 4 45. nyug 7
25 perckor. Hold két

9 ó. 42 perckor. Nyug. 9 ó. 51 perckor.

A pápa döntése.

Ismeretes az a tény, hogy szentséges atyánk az ünnepek számát megszorította. Más szóval a következő ünnepeken a szt. mise hallgatás nem kötelező: Karácsony, husvét, pünkösd másodnapja, urnapja, gyertyaszentelő boldogasszony (március 2.,) gyümölcsoltó boldogasszony (március 25) és kisasszony napja (szeptember 8.) valamint minden ország, nemzet, egyházmegye, tartomány és község külön védőszentjének ünnepe, még ha egyháziilag és nyilvánosan meg is ülték eddig ezeket, ezentul az ünnepek jegyzékéből törleendő. A püspöki kar kérte a szentséges atyát, hogy Magyarországra ne terjessze ki rendeletét, de a pápa rendeletének teljesítését írta elő. Így tehát a fenti ünnepeken a szt. mise hallgatás nem kötelező.

Nők és férfiak.

Eddig az volt az általános nézet, hogy a nők nagyobb számmal élnek a földön mint a férfiak. Támogatta ezt a nézetet különösen az a körülmény, hogy Európában tényleg ez az eset áll fenn és régebben másutt még nem igen tartottak pontos népszámlálásokat. Most azonban már a világ összes országaiban meglehetősen pontos népszámlálásokat tartottak és az újabb eredmények határozottan rácafolnak a régebbi nézetre. A földön a legújabb becslések szerint mintegy 1700 millió ember lakik és ezek közül a nemi arányt 1038 millió embernél lehetett megállapítani. Európában 1000 férfira 1027 asszony, Afrikában 1045, Amerikában 946, Ázsiában 951 és Ausztriában 947 nő jut. A legtöbb nő van Ugandában, ahol 1467 asszony jut 1000 férfira, a legkevesebb pedig Alaszkában, ahol csak 390 nő jut 1000 férfira. Az átlagos szám arány az egész földön pedig az, hogy minden 100 férfira 990 nő jut.

A városi irattárnok nyugalomba megy.

Martin József városi irattárnok 35 évi szolgálat után benyújtotta a végleges nyugdíjaztatás iránti kérését. A nyugdíjaztatás a képviselőtestület e havi rendes közgyűlésen fog megtörténni.

Tüzéreink gyakorlaton.

A Brassóban állomásozó 34 számú tüzérezred augusztus 7-én reggel indul először Szászsebesre a tüzérségi, azután pedig a szokásos hadgyakorlatokra.

Bécsi eucharisztikus kongresszus.

Hatalmas nagy dolgok előtt áll Bécs városa. F. é. szeptember 10—15-ig tartják a világkongresszust, melyen a világ nemzetei képviseltek magukat. Így hazánk-ból is végtelen sokan jelentkeztek, ennek tudható be az, hogy külön tartanak a magyarok értekezletet és ájtatosságokat. Erre a célra a kapucinosok templomát jelölték ki.

Izgatás miatti bűnügyi vád a

„Brassói Ujlap” ellen.

Mint Marosvásárhelyről értesülünk, a főügyészség a „Brassói Ujlap” ellen izgatás miatt a bűnvádi eljárást foganatba tette.

Ez a hír a „Br. L.” látott napvilágot. Mi tudomásul vesszük és csak arra vagyunk kíváncsiak, milyen vallásu volt az, aki a feljelentést benyújtotta. Aligha nem, nem is keresztény. S így tisztában vagyunk.

Fosztogató cigányok.

Esztergom körül egy cigány karaván hallatlan merészséggel rabol már napok óta és rettegésben tartja a lakosságot.

Két postahivatalba törtek be és számos embert támedtak meg. A vakmerő cigányok kézrekerítése érdekében a csendőrség erőlyes intézkedéseket tett.

Portugáliai események.

A royalisták még mindig remélnek és állandó összeköttetést tartanak fönn Angliával. A köztársasági kormány a legszigorubb intézkedésekkel igyekszik utját vágni minden rendbontó mozgalomnak. A gyanus viselkedés már elég, hogy rendőri felügyelet alá kerüljön valaki. Legutóbb Oramot a Daily Mail tudósítóját gyanusítják, hogy közvetíti a levelezést a lázadó royalisták ondoni bizottságával.

Gondatlanság áldozatai.

Kéri Zsigmond bolonyai lakos lakásán egy töltött revolverrel babrált, a midőn a revolver elsült s a golyó előbb balkezének mutató és közép ujját összeroncsolta s azután sogora, Balassa Károly egy éves fiának a fejét horzsolta oly erővel, hogy agyrázkodást szenvedett. A kis fiut azonnal a kórházba szállították.

Halálos szerencsétlenség

Busteniben nyaraló özvegy Majhevu tábornokné két fia, Serban és György a Bucsecs hegységet akarták megmászni, de a keskeny uton oly vigyázatlanul mentek, hogy mindketten alázuhantak körülbelül 100 méter mély szikla szakadékba. Az idősebb fiu Serban Moghevu ott lelte halálát a sziklák között, a kisebb pedig még nem tért eszméltre.

Belga óriási nyulak eladók!

Tudakozodni lehet a kiadóhivatalba és a Dupe-Iniste 3 sz. alatt.

Színház.

A leányvásár harmadik előadásán is zsuffolásig megtelt a nézőtér. Még kétszer kerül ezen a héten színre s hisszük, hogy az érdeklődés nem fog csökkenni.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetség, Takarékos és Hitelszövetkezet.